

1. Odpoveď ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky Erika Tomáša na interpeláciu poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky Simony Petrík podanú 26. marca 2024 vo veci portálu Internetový sprievodca trhom práce a portálu sluzbyzamestnanosti.gov.sk

Došlo:

29 -04- 2024

Číslo zaznamu:

PREJS - 114 - 1 / 2024

Číslo spisu:

Listy:

6

Prilohy:

Vybavuje:

Erik Tomáš

minister

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Bratislava 24. apríla 2024

Číslo: 14061/2024-M_SI

Vážená pani poslankyňa a podpredsedníčka Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre sociálne veci,

v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a rokovacím poriadkom Národnej rady Slovenskej republiky ste mi zaslali interpeláciu predmetom ktorej sú viaceré otázky týkajúce sa povinnosti zamestnávateľa oznamovať voľné pracovné miesta, využívanie pracovných portálov a ich financovanie.

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“) určuje okrem iných povinností aj povinnosť zamestnávateľom oznamovať voľné pracovné miesta (ďalej len „VPM“) a ich charakteristiku úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“), v ktorého územnom obvode sa pracovné miesto nachádza. Uvedené sa nevzťahuje na VPM, o ktorých zamestnávateľ poskytuje údaje do informačného systému verejnej správy. Túto povinnosť je možné plniť osobne, zaslaním formuláru nahlášky úradu alebo elektronicky, v súčasnosti prostredníctvom pracovného portálu služby zamestnanosti, ktorého vlastníkom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVaR“).

Skúsenosť však ukázala, že napriek zákonnej povinnosti pre zamestnávateľov oznamovať VPM úradom, nie všetci zamestnávatelia majú záujem spolupracovať s úradmi pri ich obsadzovaní. Mnohí zamestnávatelia využívajú súkromné pracovné portály, napr. Profesia, Kariéra, ISTP, kde nahlásujú VPM. Je potrebné uviesť, že úrady pri svojej činnosti s uchádzačmi

o zamestnanie využívajú portál služby zamestnanosti, pretože je prepojený s informačným systémom služieb zamestnanosti. V rámci riadeného rozhovoru s evidovanými uchádzačmi o zamestnanie ich informujú o možnosti vyhľadávania VPM a preukazovanie hľadania zamestnania je možné nie len prostredníctvom portálu služby zamestnanosti, ale aj prostredníctvom súkromných pracovných portálov, kde môžu na ponuku reagovať a následne takto aj preukazovať hľadanie si zamestnania úradu (nakoľko ide o zákonom stanovenú povinnosť pre uchádzača o zamestnanie).

V interpelácii je uvedené, že je známym faktom prepojenie portálu ISTP s jednotlivými úradmi. Uvedené nezodpovedá celkom skutočnosti. K tejto časti je potrebné uviesť, že vzhľadom na vyššie uvedené skúsenosť v spolupráci so zamestnávateľmi, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) chcelo byť ústretové voči zamestnávateľom, ktorí sú aktívnymi aktérmi trhu práce, s ktorými úzko spolupracujú úrady na regionálnom trhu práce, aby mali v prípade, že uprednostňujú na oznamovanie VPM súkromné portály, možnosť preukázať si splnenie povinnosti zamestnávateľa oznámiť VPM miestne príslušnému úradu aj prostredníctvom súkromných pracovných portálov, s ktorými má ústredie podpísanú Dohodu o vzájomnej spolupráci.

Vo Vašej interpelácii ste ma požiadali o odpovede na nasledujúce otázky:

1. Prečo sa štát vzdal portálu ISTP a ako mal zabezpečené vlastnícke práva k portálu, ak jeho momentálnym vlastníkom je súkromná spoločnosť, ktorá ho vyvinula za štátne peniaze? Ak došlo k predaju, kedy, za akých podmienok a v akej hodnote? Ak k predaju portálu nedošlo, z akého dôvodu sa tak udialo?

Autorské práva boli ustanovené v Zmluve o službách č. 330/OMIS/2015 poskytovaných pri prevádzke, údržbe, metodicko-technickej podpore a vývoji aplikačného programového vybavenia Informačného systému Integrovaného systému typových pozícií (ďalej len „Zmluva“) v čl. V Licenčné dojednania. Tieto práva neboli predmetom ďalšieho rokovania s poskytovateľom po ukončení platnosti zmluvy.

2. Ako Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR hodnotí efektivitu tohto pôvodného portálu (ISTP), a to aj vo vzťahu k súčasne používanému portálu sluzbyzamestnanosti.gov.sk?

Portál ISTP hodnotíme pozitívne, nakoľko v čase jeho vzniku v roku 2015 sa prostredníctvom uvedeného portálu poskytovali služby pre evidovaných uchádzačov o zamestnanie, nahlasovali sa voľné pracovné miesta, bolo možné vyhľadávať informácie o možnostiach vzdelávania, popisy pracovných miest v tzv. katalógu pracovných miest.

Dovoľujeme si uviesť, že portál služby zamestnanosti hodnotíme ako pozitívny nástroj na zefektívnenie viacerých činností, povinností pre zamestnávateľov, ale aj pre občanov, uchádzačov o zamestnanie, nakoľko páruje ponuky zamestnania s profilom uchádzača o zamestnanie a opačne, pomáha zamestnávateľovi pri zadani si kritérií vyhľadať vhodného uchádzača o zamestnanie, ak svoj profil zverejní. Prostredníctvom jedného portálu si zamestnávateľ plní vybrané zákonne povinnosti.

MPSVaR je vlastníkom pracovného portálu www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk. Ide o bezplatný pracovný portál. Používateľom portálu je ústredie a úrady. Na rozdiel od ISTP, na portáli služby zamestnanosti je aktívny a plne využívaný modul portál poskytovateľ, ktorý slúži pre neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti na preukázanie plnenia svojich povinností, a to zasielanie správ o plnení činnosti pre agentúry dočasného zamestnávania, podporovaného zamestnávania, sprostredkovateľov zamestnania za úhradu, ako aj vedenie evidencie klientov, ktorým služby poskytujú. Okrem toho slúži na zabezpečenie možnosti plnenia viacerých povinností zo strany zamestnávateľov, napr. preukázanie plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, oznamovanie VPM a to všetko prostredníctvom jedného miesta.

3. Koľko stála prevádzka portálu ISTP medzi rokom 2018 a 2022 mesačne?

Zmluva medzi objednávateľom - Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a poskytovateľom - TREXIMA Bratislava, spol. s r.o. bola platná do 21.8.2018. Od uvedeného dátumu sa poskytovateľovi nevyplácala zmluvná odmena v zmysle čl. VII, bod 3.

4. Koľko stála prevádzka ISTP portálu po 1.2.2022 mesačne?

Ako je uvedené v odpovedi pri otázke č. 3 Zmluva bola s poskytovateľom ukončená v roku 2018 a neboli už poskytované žiadne finančné prostriedky na prevádzku portálu ISTP. Od 1.2.2022 je plne funkčný štátny pracovný portál službызamestnanosti.gov.sk.

Od 1.2.2022 je so spoločnosťou TREXIMA spol. s r.o. uzatvorená a platná len Dohoda o vzájomnej spolupráci bez finančných nárokov. Dohoda je uzatvorená za účelom prenesenia povinnosti oznamovať VPM zo strany zamestnávateľa, ktorý nemá záujem pri obsadzovaní VPM spolupracovať s úradmi práce. Pracovný portál, v súčasnosti www.worky.sk následne prostredníctvom vytvoreného API rozhrania zasiela novo nahlásené VPM elektronicky na portál služby zamestnanosti. Na portáli služby zamestnanosti sú tieto miesta odlišené logom portálu a nachádzajú sa na ňom VPM nahlásené prostredníctvom uvedeného súkromného portálu, prostredníctvom formuláru nahlásčky osobne alebo poštou zo strany zamestnávateľov alebo oznámené elektronicky cez portál služby zamestnanosti. Kliknutím na pracovné miesto zo súkromného portálu sa užívateľ preklipe na stránku portálu, ktorý pracovné miesto má reálne nahlásené. Okrem uvedenej spoločnosti má ústredie podpísané obdobné dohody so spoločnosťami Profesia spol. s r. o. a Zoznam spol. s r. o..

5. Koľko stojí prevádzka portálu službызamestnanosti.gov.sk mesačne?

Portál služby zamestnanosti je súčasťou Informačného systému služieb zamestnanosti, ktorý je prevádzkovaný na základe Zmluvy č. 8669/2019-M_OIKT 33320/2019 o poskytovaní technickej podpory. Paušálna suma, ktorá sa platí poskytovateľovi je uvedená v čl. 8, bod 8.2..

6. Aký zmysel má prevádzkovanie ďalšieho štátneho portálu, ak vieme, že komerčný trh (portály ako Profesia.sk alebo Kariera.sk) plne nahrádzajú štátny systém a sú vo verejnosti populárnejšie a známejšie? Uvedené je otázne aj vzhľadom na fakt, že povinnosť uverejňovania voľných pracovných miest už nie je sankcionovaná.

Bezplatná prevádzka verejného portálu služieb zamestnanosti pre všetkých účastníkov trhu práce je zabezpečovaná aj na plnenie medzinárodných záväzkov, ktorými je Slovenská republika viazaná (EÚ, Rada EÚ,..). Ako členská krajina EÚ máme povinnosti vyplývajúce v oblasti mobility pracovnej sily, záväzky vyplývajúce zo základných zmlúv a nariadení. V súlade s ustanoveniami Zmluvy o fungovaní EÚ sme povinní zabezpečiť voľný pohyb pracovníkov a to „vytvorením vhodného mechanizmu, ktorý by umožnil prepojenie medzi ponukou pracovných miest a dopytu po nich a uľahčil by vyrovnanie ponuky a dopytu na trhu práce tak, aby sa predišlo vážnemu ohrozeniu životnej úrovne a zamestnanosti v rôznych regiónoch a priemyselných odvetviach.

Verejné služby zamestnanosti sú konkurencieschopné s poskytovateľmi neverejných služieb zamestnanosti. Pôsobnosť ústredia a úradov určuje zákon o službách zamestnanosti, v rámci ktorých máme okrem iného viesť rôzne evidencie, vrátane evidencií VPM v požadovanom rozsahu a pod.. Sme jedným z aktérov trhu práce, ktorého ambíciou je pomôcť evidovaným uchádzačom o zamestnanie vrátiť sa na trh práce, zvýšiť ich zamestnanosť, resp. zamestnateľnosť a to je možné len, ak budeme poznať trh práce, ktorého súčasťou sú aj zamestnávatelia, ich potreby a VPM. Nesúhlasíme s tvrdením, že súkromné pracovné portály nahrádzajú štátny systém, že sú populárnejšie a známejšie. Zastávame názor, že sú súčasťou pracovného trhu, vytvárajú konkurencieschopné prostredie, dávajú priestor pre zamestnávateľov, kde môžu nahlasovať VPM. Súkromné portály fungujú na komerčnom biznis princípe, na ktorý nemá MPSVaR ani ústredie žiadny právny dosah vo veci poskytovania služieb. K tejto otázke je potrebné však uviesť, že ústredie úzko, minimálne s vyššie uvedenými súkromnými spoločnosťami, spolupracuje.

- 7. Vzhľadom k všeobecne známej potrebe akútneho nedostatku zamestnancov na pracovné pozície, o ktoré Slováci a Slovenky nemajú záujem (cca 90.000 pracovných pozícií) si dovoľujem požiadať aj o informáciu či okrem slovenského a ukrajinského jazyka plánuje byť portál preložený a ponuky v ňom inzerované aj v iných jazykoch ako v dvoch uvedených. Predovšetkým však v angličtine, srbčine, maďarčine, avšak napr. aj v rómštine či poľštine.*

Uvedomujeme si nedostatok pracovnej sily v určitých oblastiach. Ústredie úzko spolupracuje so zamestnávateľmi, ktorých sa akútny nedostatok pracovnej sily týka. Zastávame názor, že preklady

*VPM do viacerých cudzích jazykov tento problém, ktorý je naprieč celou Európou nevyrieši.
Samozrejme sa nebránime rozšíreniu takejto funkcionality na portáli.*

S úctou

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jan', with a long, sweeping flourish extending downwards and to the right.

Vážená pani

Simona Petrik

poslankyňa a podpredsedníčka Výboru NR SR pre sociálne veci

Národná rada Slovenskej republiky

Na vedomie

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

Bratislava